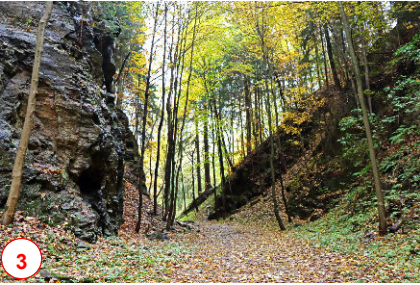

Lom Ruprechtice (50.79363 N, 15.08732 E)

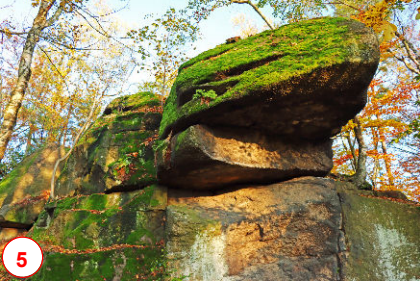
V současnosti jediný aktivní lom, ve kterém se těží liberecká žula. Vstup do lomu je zakázán, je však možné si jej prohlédnout z vyhlídky nad lomem. K té se dostanete od Mlynářova kříže po lesní cestě směřující na východ. Z vyhlídky je vidět pěkně celý prostor všech tří původních lomů i způsob těžby, kdy se primárně lámou velké bloky žuly k dalšímu kamenickému zpracování. Přímo v lomu se vyrábí dlažební kostky a různé velké bloky pro obrubníky, památníky či jiné drobné stavby. Méně kvalitní žula se drtí na štěrky různé velikosti, hromady štěrku jsou patrné v jižní (z vyhlídky levé) části lomu.

Panský lom (50.72420 N, 15.01519 E)

Bývalý lom na vápenc, kde byla těžbou odhalena puklinová Hanychovská jeskyně, sloužící jako zimoviště netopýrů. Jeskyně je tvořena těsnými chodbičkami, které směrem od stropu přecházejí v úzké pukliny. Byla objevena v roce 1888 a má délku přibližně 135 metrů. Hlavní šachta, která bývá zpřístupněna veřejnosti, je hluboká 15 metrů. Při vchodu do lomu lze najít lesklé stříbřité vrstevnaté kameny - jsou to přeměněné břidlice zvané fylity, které tvoří podstatnou část Ještědského hřbetu. Těžba vápence probíhala především v minulém století, kdy vápenc byl nedostatkovou surovinou důležitou především ve stavebnictví. V době rozmachu Liberce byla spotřeba vápence enormní a proto podobné lomy vznikaly všude tam, kde se vápenc vyskytoval.

Kovadlina (50.77919 N, 15.09295 E)

Jednou z nejlépe dostupných žulových skal v okolí Liberce je Kovadlina, nacházející se severovýchodně od Liberecké výšiny, na žluté turistické značce. Nadmořská výška skály činí 546 metrů nad mořem. V roce 1852 uspořádala skupina šesti místních učenců setkání na Kovadlině za účelem pozorování přírody. Jedná se o první zdokumentované pozorování přírody v okolí Liberce. Před vznikem rozhledny šlo o vyhlídkovou plošinu, na kterou lze vystoupat po kovovém žebříku. Dnes je ale výhled kvůli vzrostlým stromům velice omezený.

Martinská stěna (50.79972 N, 15.08364 E)

Dříve tady bylo skalní divadlo. V roce 2004 Jizersko-ještědský horský spolek vyhlídku kompletně zrekonstruoval a od té doby se zde pravidelně v červnu konají Slavnosti slunovratu.

Geoturistické zajímavosti v Liberci

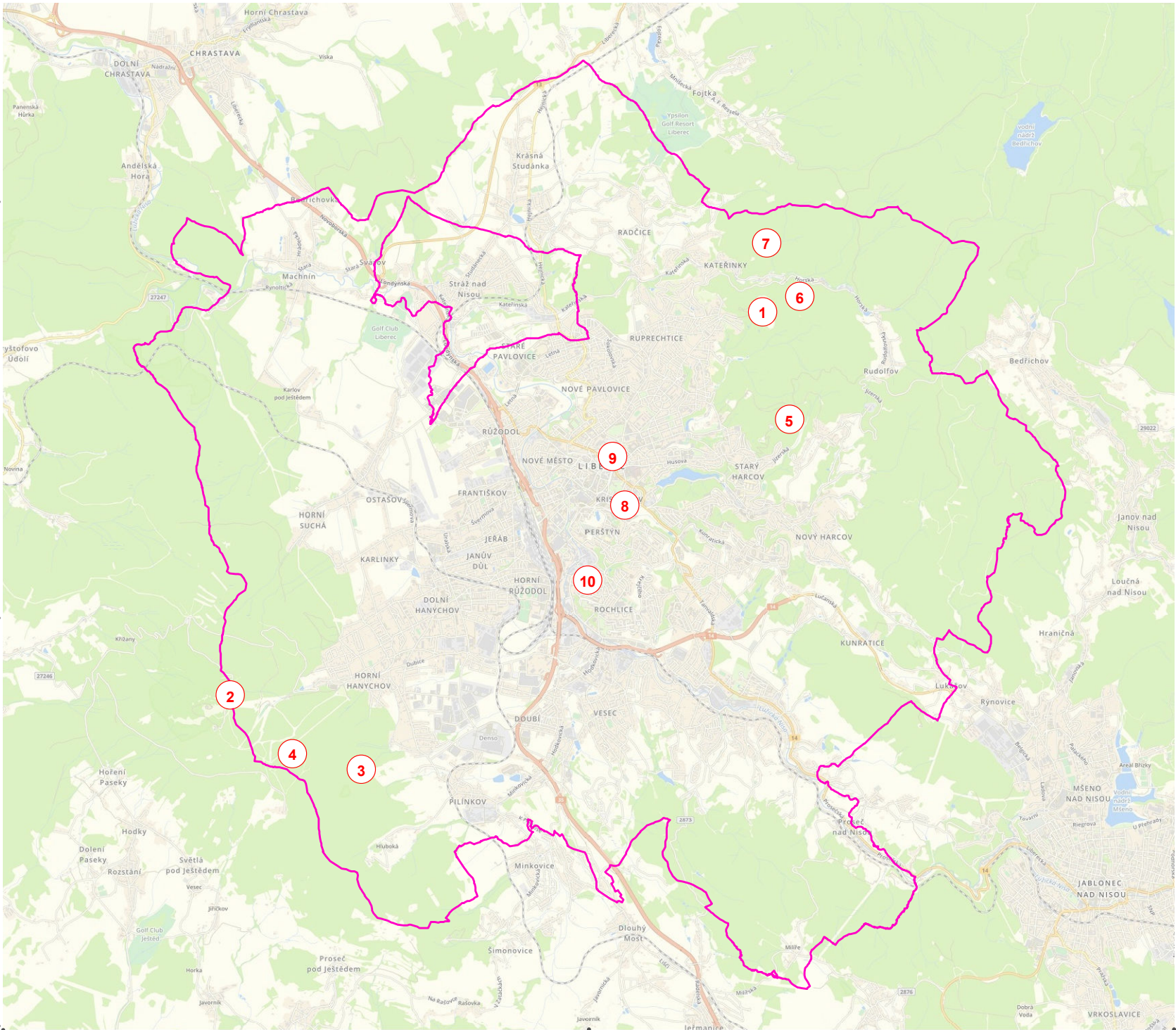
T
Č

A
R

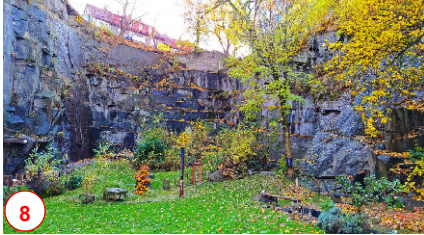
Tento projekt je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu ÉTA.

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost.

Tato mapa byla vytvořena díky projektu Geodiverzita v rámci města: percepce, funkce, potenciál (reg. č. TL02000219), který je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.
www.tacr.cz

Lom Na Bídě (50.76398 N, 15.05899 E)

také odolnější vůči zvětrávání. Takovýto typ žuly nazýváme aplitem. Tvoří intruzi v liberecké žule a tudíž musí být i výrazně mladší. Hornina byla v minulosti lámána na dlažební kostky, které patří k charakteristickému dláždění středu města Liberce. Lom je poněkud ukrytý mezi budovami, dnes slouží jako horolezecká aréna.

Náměstí Dr. E. Beneše (50.76944 N, 15.05807 E)

Dominantou náměstí je Liberecká radnice, novorenesanční budova s výrazným schodištěm postaveným z liberecké žuly. Až si ji prohlédnete, a také všechny ostatní místní pamětihodnosti, zkuste se podívat pod nohy. Dlažbu na náměstí tvoří kromě desek liberecké žuly i kostky z fojtské, tanvaldské a lužické žuly. Navíc jsou přítomny i další horniny. Poznáte světlý nebo tmavý slezský mramor? Jaké další horniny naleznete na náměstí?

Kamenné moře Ještěd (50.73256 N, 14.98639 E)

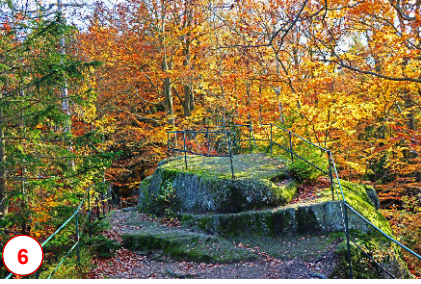
nezvětrává, ale přeměny vody na led ho dokázaly roztrhat do podoby ostrohranných balvanů. Ty zůstávají na místě a pomalu se posouvají působením gravitace. Tím vzniká jedinečný fenomén, nahromadění bloků velkých balvanů bez přítomnosti jemnější frakce. Balvany vytváří specifický ekosystém s množstvím úkrytů, ale s minimálním množstvím půdy. Proto jsou kamenná moře osídlena unikátní flórou i faunou.

Vrása u 15. poledníku (50.72560 N, 15.00070 E)

Působením tlaku v horizontální rovině se horninové vrstvy ohýbají a přesmykají, tento ohybům pak říkáme vrásky. Jedna taková vrásla tvoří skalní výchoz u červené turistické značky, přičemž je na ní vidět jak směr ohybu, tak i poruchy (pukliny), vzniklé deformací horniny v příčném směru. Nejčastěji vrásky vznikají v plastických sedimentárních horninách, jako jsou vápence, ale může se vyskytnout i u jiných druhů hornin. Každá vrása je složena ze dvou základních částí - antiklinály (místa vyklenutí) a synklinály (místa poklesnutí). Spojeny jsou rameny vrásky - podle úhlu, který tyto ramena svírají, dělíme vrásky na různé typy. Vrásky mohou dosahovat velikostí od několika milimetrů až po desítky kilometrů.

Skalní hrad Jezdec (50.79748 N, 15.09281 E)

Malý hrad Jezdec (Reitstein) se nachází na severním okraji Liberce a vede k němu žlutá turistická cesta. Na výrazném žulovém ostrohu stával dřevěný hrádek, využívající jako staveniště tři žulová skalní žebra spojená na severní straně hradbou. Byla to malá tvrz, vytesaná částečně do skály, kterou od ostatní krajiny odděloval nehluboký, asi 4 m široký příkop. Hrádek střežil nejspíše obchodní cestu z Liberce do Frydlantu. V písemných pramenech se neobjevuje, pravděpodobně se zde trvale nebydlelo. Podle archeologických nálezů bylo místo osídleno ve 14. a 15. stol., jednalo se nejspíš o mocenský opěrný nebo strážní bod. Dle legendy zde býval loupežník, jenž byl zajat pány z Biberštejna po husitských válkách. Přístup do jádra hradu byl upraven v novověku na vyhlídku. Vyhlídka poskytuje pohled na hluboce zařízlé údolí Černé Nisy.

Staré lomy nad ulicí Dr. M. Horákové (50.75548 N, 15.05588 E)

Území města Liberce je plné starých lomů, velmi dobře viditelné jsou např. podél ulice dr. Milady Horákové. Důvodem velkého množství malých lomů je skutečnost, že Liberec je vertikálně velmi členitý. Lom byl proto rychlým přístupem ke stavebnímu materiálu. Na dně těchto bývalých lomů dnes často stojí různé budovy, neboť lidé využívali každé volné místo v úzkých horských údolích.

